Førsteblad

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 18 | Fylke: Hordaland

Tilleggsspørsmålnr. | Herad: Fusa

Emne: | Bygdelag: Fusa

Oppskr. av: Hans Chr. Ekeberg | Gard: Fusa

(adresse): Fusa | G.nr. 31 Br.nr. 4

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Ja
2. Ja. Eg var vel den gongen 4-5 år
3. Nei
4. Der er no, så vidt eg veit joletre i kvar heim og noko pynt elles tru og ikkje er brukt så vidt eg veit.
5. Nei
6. Det er svært ymse. Der det er små-born i huset, er joletre oftast lite, dei set det opp på eit bord, kommode e. l. -
7. a. Ja. b. Ja.
8. Helst borna, dei større, ved hjelp av far, mor eller "storesøster" og "storebror".
9. "Sjå svar til spm. 6.
10. Ljosa vert kveikte jolaftan, og seinare av og til i heile jole-helga, serleg om kveldane, så vil borna "at ein skal gå om joletre".
11. Ja, ein går rundt treet, gjerne både born og vaksne og ein syng helst jolesalmar og jole-

4039

Songar

12. Det kan vera svært ymse. Er det små tre, visnar dei snart inne i varmen og så snart ein har nådd forbi nyårsdag vert treet teke ut. Er det større tre, står det gjerne i stova, kanskje i bestestova, stundom til langt ut i januar.

13. Dette med å "hausta" juletreet går meir av moden her i bygda no. Tidlegare var det meir brukt. Då hengde dei eple, jolekringle, apelsiner o.l. på juletreet. No er det omlag slutt med det, - dei pyntar juletreet med anna "glitterstas", kau-lar og lys. Men der dei bruka å "hausta" juletreet, er det borna som for den moroa.

14. Gran og furu, alt etter som ein har lett tilgjenge på.+)

15. Det fyrste juletreet eg kan minnast i min barneheim (eg er no 64 år) var ei grein av ei older (or) som far feste i ein liten skammel, og feste ein nokre talglys-stubbar på til lys. Eg hugsar ikkje til, det har vore slik fleire kring juletre-seinare, i min heim som ved mitt fyrste juletre av ei oldergrein.

Noko sers namn for slik

+) ja, stundom "brakje" = einer.

erstatning" han og ikkje høyrt
"omtala.

16. Har ikkje set eller høyrt
omtala noko sorvore.

Jólehalm

1. Eg kan ikkje minnast at ein hadde halm på golvet jólenatta, men far fortalde ofte om jólehalmen dei brukte i gamle dagar.
2. Far fortalde, at dei bar halmen inn i fang og la halmen på golvet
3. Halmen la dei i so pass tjukt lag på golvet, at dei låg nokorlunde godt, - ikkje for hart på golvet.
4. Ja, husfolka skulde sova i jólehalmen jólenatta, men så vidt eg veit, ikkje fleire netter. Men korfor ja, sjå det er gått meg av minne no. Men jólenatta måtte dei sitja lenge oppe, truleg for å passa på at ikkje "underjordiske" fekk gjera noko "ugagn". Den som heldt seg lengst vaken jólenatta var beste karen og då var det mest einfeld å leggja i jólehalmen enn å gå til sengs for alvor.

4039

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING
NORSK FOLKEMUSEUM